

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2023. № 2.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.53>

УДК 355.2.15

А. В. Чухлатий,

доцент кафедри оперативного мистецтва,

Національна академія Національної гвардії України

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6436-3343>

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОВСЯКДЕННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

A. Chukhlatyi,

Associate Professor of the Department of Operative Art,

National Academy of the National Guard of Ukraine

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF DAILY ENSURING MILITARY ACTIONS IN TODAY'S CONDITIONS

У даній статті подано розробку методики проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення. У якості наукової новизни отриманих результатів виступає розробка теоретико-методологічних засад проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення. В даній роботі розглядається розробка мобільних комплексів життєзабезпечення та сімейства технічних засобів для повсякденного забезпечення Національна гвардія України як пріоритетний напрямок підвищення маневреності та автономності дій військових частин. Наведено складові комплексу моделей та методик дослідження проблем повсякденного забезпечення військових частин. Обґрунтовані ключові складові процесу

розвитку системи повсякденного забезпечення військових частин. Окрема увага наділена специфіці комплексного використання науково-методичного апарату та досвіду, отриманого в ході воєнних та збройних конфліктів. В статті наведено інформацію про основні дії у середньостроковій перспективі з метою розвитку форм повсякденного забезпечення. У даній роботі виділено та проаналізовано основні кроки командування для розосередження запасів матеріальних засобів з стаціонарних об'єктів зберігання та наближення до районів проведення операцій. Проаналізовано необхідність спланувати формування дивізій та полків охорони тилу для дій за межами України та включення до складу польових складів технічних засобів охорони. В даній статті обґрунтовано необхідність розробки імітаційної моделі для вдосконалення системи повсякденного забезпечення. Систематизовано ключові можливості даної імітаційної моделі. У статті акцентовано увагу на необхідності створення системи забезпечення паливом угруповання військових частин на стратегічному напрямку. В даному дослідженні розглянуто основні складові системи забезпечення паливом угруповання військових частин. Проаналізовано специфіку використання системи забезпечення паливом для підвищення оперативності та якості планування забезпечення угруповання військових частин паливом. Систематизовано основні напрямки досліджень, у яких мають бути використовуються результати запропонованого моделювання. Практичне значення отриманих результатів полягає в формуванні відповідних рекомендацій командуванню військових частин стосовно проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

This article presents the development of a methodology for the analysis of the features of the organization of everyday support of military operations in today's conditions. The scientific novelty of the obtained results is the development of the theoretical and methodological foundations of the analysis of the features of the organization of the daily support of military operations in today's conditions. This paper examines the development of mobile life support complexes and a family of technical means for the daily support of the National Guard of Ukraine as a priority direction for increasing the maneuverability and autonomy of actions of military units. The components of the complex of models and methods of researching the problems of everyday support of military units are presented. The key components of the process of development of the system of daily support of military units are

substantiated. Particular attention is paid to the specifics of the complex use of scientific and methodological apparatus and experience gained during military and armed conflicts. The article provides information on the main actions in the medium-term perspective with the aim of developing forms of daily provision. This paper highlights and analyzes the main steps of the command for dispersing stockpiles of material resources from stationary storage facilities and approaching the areas of operations. The need to plan the formation of rear guard divisions and regiments for operations outside Ukraine and the inclusion of technical protection equipment in the field depots was analyzed. This article substantiates the need to develop a simulation model for improving the system of daily provision. The key capabilities of this simulation model are systematized. The article focuses on the need to create a fuel supply system for military units in a strategic direction. This study examines the main components of the fuel supply system for a group of military units. The specifics of using the fuel supply system to increase the efficiency and quality of planning the fuel supply of a group of military units have been analyzed. The main directions of research in which the results of the proposed modeling should be used are systematized. The practical significance of the obtained results lies in the formation of appropriate recommendations to the command of military units regarding the analysis of the peculiarities of the organization of the day-to-day support of military operations in today's conditions.

Ключові слова: *організація, повсякденне забезпечення, військові дії, збройні конфлікти, повсякденна діяльність, військові частини, командування, показники, управлінські рішення.*

Keywords: *organization, day-to-day support, military actions, armed conflicts, day-to-day activities, military units, command, indicators, management decisions.*

Постановка проблеми. В умовах безперервної трансформації характеру озброєної боротьби система повсякденного забезпечення вимушена оперативно реагувати на нові виклики та погрози.

Пріоритетним напрямком розвитку військової стратегії є питання підвищення бойової могутності Національної гвардії України, при цьому одним із основних критеріями нарощування бойової могутності є модернізація існуючих та розробка нових зразків озброєння та військової техніки з

покращеними бойовими характеристиками, підвищеними показниками автономності та мобільності.

Удосконалення бойової складової зумовлює розвиток системи повсякденного забезпечення, що дозволяє своєчасно та повно задовольняти зростаючі потреби військових частин.

Створюються нові засоби відновлення, здатні проводити технічне обслуговування та ремонт сучасних та перспективних зразків озброєння, військової техніки.

З огляду на викладене важливе значення у науково-практичному аспекті займає аналіз особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові статті [1-4] містять ретельний опис специфіки логістичного сервісу в умовах підтримки військових частин Національної гвардії України. Основні механізми структуризації та покращання інформаційного забезпечення для підтримки повсякденної діяльності військових частин подано у роботах [5, 6]. Ключові аспекти оптимізації логістичного забезпечення повсякденної діяльності військових частин подані у наукових статтях [7- 9]. Специфіка формування відповідних компетентностей офіцерів Національної гвардії України щодо особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій розглянута в роботі [10].

В той же час на сьогодні в спеціалізованій літературі відсутній методичний підхід стосовно проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка методики проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Виклад основного матеріалу.

Для підвищення маневреності та автономності дій військових частин удосконалюються технічні засоби тилового забезпечення, причому пріоритетним напрямком є розробка мобільних комплексів життєзабезпечення

та сімейства технічних засобів для повсякденного забезпечення Національна гвардія України.

Складовими комплексу моделей та методик дослідження проблем повсякденного забезпечення, а саме:

1. будівництво системи повсякденного забезпечення військових частин, які включають:

- оптимізацію форм матеріально-технічного забезпечення та варіантів застосування сил та засобів повсякденного забезпечення військових частин;
- оптимізацію розподілу сил та засобів системи повсякденного забезпечення військових частин;
- оптимізацію складу, структури, чисельності та технічної оснащення системи матеріально-технічного забезпечення військових частин.

2. матеріального забезпечення військових частин, які включають:

- оптимізацію накопичення запасів матеріальних засобів та їх ешелонування у структурах Національної гвардії України та економічного комплексу країни;
- оптимізацію структури, складу, розміщення та можливостей складської бази Національної гвардії України та економічного комплексу;
- визначення складу зусиль і коштів в організацію повсякденного забезпечення.

3. технічного забезпечення військових частин, які включають:

- оптимізацію обсягу робіт та послуг підприємств промисловості з технічного забезпечення військових частин;
- оптимізацію обсягу робіт та послуг військових сил та засобів з технічного забезпечення військових частин;
- оптимізацію складу та структури технічного забезпечення військових частин.

4. транспортного забезпечення військових частин, які включають:

- оптимізацію складу, структури, чисельності та технічної оснащення транспортного забезпечення військових частин;
- оптимізацію варіантів організації видів транспортного забезпечення;

- оптимізацію варіантів організації виконання військових перевезень транспортом загального користування.

Розвиток системи повсякденного забезпечення військових частин має містити:

- оперативне розгортання системи забезпечення руху військ та вантажів;
- підвезення матеріальних засобів автомобільними військами та авіацією, застосування трубопровідних військових частин;
- модернізація військових частин відповідно до фізико-географічних та природно-кліматичних умов;
- створення системи базових районів забезпечення;
- завчасне (запобіжне) розгортання системи повсякденного забезпечення військових частин.

При комплексному використанні науково-методичного апарату та досвіду, отриманого в ході воєнних та збройних конфліктів, удосконалюються класичні варіанти застосування сил та засобів матеріально-технічного забезпечення: територіальний, відомчий, комплексний, і розвиваються нові, такі як: міжвидовий, експедиційний, гуманітарний, коаліційний.

У середньостроковій перспективі з метою розвитку форм повсякденного забезпечення сплановано низку заходів, спрямованих на розосередження запасів матеріальних засобів, підвищення захищеності органів матеріально-технічного забезпечення, вдосконалення транспортної логістики.

Для розосередження запасів матеріальних засобів з стаціонарних об'єктів зберігання та наближення до районів проведення операцій, а також для забезпечення територіальних військ у віддалених районах у воєнний час необхідно передбачити формування рухомих відділень арсеналів, баз (складів).

Для розосередження запасів матеріальних засобів та забезпечення дій сил флоту в наступних операціях необхідно відтворити систему рухомих маневрених баз.

Необхідно спланувати формування дивізій (полків) охорони тилу для дій за межами України та включення до складу польових складів технічних засобів охорони.

Для вдосконалення системи повсякденного забезпечення необхідна розробка імітаційної моделі, яка має дозволяти проаналізувати характеристики перевізного процесу, спрогнозувати в реальному масштабі часу становище будь-якого військового поїзда, з урахуванням впливу супротивника з транспортних комунікацій, та скоригувати графічний план перевезень.

Можливостями моделі мають бути:

- скорочення часу та трудомісткості формування графічних планів перевезень військ у заданих умовах оперативної обстановки;
- підвищення якості планування за рахунок обліку випадкових факторів перевізного процесу на основі імітаційного моделювання;
- можливість обліку при плануванні перевізного процесу різних змін оперативної обстановки.

Повинна бути реалізована система забезпечення паливом угруповання військ на стратегічному напрямку, яка дозволяє підвищити оперативність та якість планування забезпечення угруповання військових частин паливом на стратегічному напрямку та повинна включати такі складові:

- оцінка реалізованості план-графіка видачі пального з державного резерву;
- обґрунтування складу та розподіл сил та засобів підвезення пального бригад матеріально-технічного забезпечення;
- оцінка стійкості процесу забезпечення паливом до можливого впливу противника по об'єктах повсякденного забезпечення, транспортних комунікацій, сил і засобів підвезення.

Основними напрямками досліджень, у яких мають бути використовуються результати моделювання, виступають:

- обґрунтування раціонального комплексу засобів повсякденного забезпечення для оснащення військових формувань за результатами порівняльної системної оцінки конкуруючих зразків;
- оперативно-тактичне обґрунтування ролі та місця створюваного зразка військової техніки у структурі комплексу озброєння військового формування;

- обґрунтування форм та способів бойового застосування зразка військової техніки у різних видах бою;
- обґрунтування тактико-технічних характеристик зразків, що забезпечують необхідний приріст бойової ефективності формування;
- обґрунтування структурно-функціонального вигляду зразка військової техніки;
- оцінка вкладу зразка в ефективність виконання бойових завдань формуванням;
- оцінні «віртуальні» випробування дослідних зразків військової техніки, планованих до озброєння.

Висновки і пропозиції. Отже, проведене дослідження дозволило сформулювати комплексну методику проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Науковою новизною отриманих результатів є розробка теоретико-методологічних засад проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Практичне значення отриманих результатів полягає в формуванні відповідних рекомендацій командуванню військових частин стосовно проведення аналізу особливостей організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Напрямок подальшого дослідження може бути оцінка ефективності організації повсякденного забезпечення військових дій в умовах сьогодення.

Література

1. Hrabovskyi Y., Brynza N, Vilkhivska O. Development of information visualization methods for use in multimedia applications. *EUREKA: Physics and Engineering*. 2020. № 1, P. 3 – 17.
2. Naumenko M. Organization of procurement of goods, works and services for units of the National guard of Ukraine. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 1 (118). С. 74-79.

3. Naumenko M., Dikiy A., Butenko N., Valiavska N., Saiensus M., Nikitiuk V. Formation of System of Logistic Service of the Enterprise in the Conditions of Market Relations. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. 2020. Volume 8. Issue-5. P. 5494-5499.

4. Hrabovskyi Y., Yevsyeyev O. Development of methodological principles of support-preservation engineering work. *Технологічний аудит і резерви виробництва*. 2018. №2/2. С. 43-49

5. Pushkar O., Hrabovskyi Y. Methodology for developing an intelligent user interface for educational publications in the e-learning system. *Development Management*. 2019. № 17(3). P. 23-34.

6. Naumenko M. Quality control of purchased goods, works and services for the National guard of Ukraine. *Економічний простір*. 2021. № 165. С. 82-86.

7. Hrabovskyi Y. Methods of Assessment and Diagnosis of the Quality of Knowledge in E-Learning. *Journal of Communication and Computer*. 2015. № 12. P. 286-296.

8. Naumenko M., Tovma L., Morozov I. Management of material-technical supply of territorially distributed structures: logistic approach. *Financial and credit activity: problems of theory and practice. Collection of scientific papers*, Vol. 2, No 33, 2020. P. 324-334

9. Грабовський Є.М. Методика вибору обладнання флексографічного друку для виготовлення етикеточної продукції. *Системи обробки інформації*. 2017. № 2(148). С. 216 – 223.

10. Sokolovskyi S., Naumenko M. Competency-based approach as a methodological basis for improving officers training of the National Guard of Ukraine. *Asia Life Sciences*, 2020. № 22(2). P. 455 – 468

References

1. Hrabovskyi, Y. Brynza, N. and Vilkhivska, O. (2020), “Development of information visualization methods for use in multimedia applications”, *EUREKA: Physics and Engineering*, vol. 1, pp. 3 – 17.

2. Naumenko, M. (2021), "Organization of procurement of goods, works and services for units of the National guard of Ukraine", *State and regions. Series: Economics and Entrepreneurship*, vol. 1 (118). pp. 74-79.
3. Naumenko, M., Dikiy, A., Butenko, N., Valiavska, N., Saiensus, M., and Nikitiuk, V. (2020) "Formation of System of Logistic Service of the Enterprise in the Conditions of Market Relations", *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)* ISSN: 2277-3878, Vol. 8, Issue-5, pp. 5494-5499.
4. Hrabovskiy, Y. and Yevsyeyev, O. (2018), "Development of methodological principles of support-preservation engineering work", *Technological audit and production reserves*, vol. 2/2, pp. 43-49.
5. Pushkar, O. and Hrabovskiy, Y. (2019), "Methodology for developing an intelligent user interface for educational publications in the e-learning system", *Development Management*, vol. 17(3), pp. 23-34. doi:10.21511/dm.17(3).2019.03
6. Naumenko, M. (2021), "Quality control of purchased goods, works and services for the National guard of Ukraine", *Economic space*, vol. 165, pp. 82-86.
7. Hrabovskiy, Y. (2015), "Methods of Assessment and Diagnosis of Knowledge Quality in E-Learning", *Journal of Communication and Computer*, vol. 12, pp. 286-296.
8. Naumenko, M., Tovma, L. and Morozov, I. (2020), "Management of material-technical supply of territorially distributed structures: logistic approach". *Financial and credit activity: problems of theory and practice. Collection of scientific papers*, Vol. 2, No 33, 2020. pp. 324-334.
9. Hrabovskiy, Y. M. (2017), "Methods of selection of flexographic printing equipment for the manufacture of label products.", *Information processing systems*, vol. 2(148), pp. 216–223.
10. Sokolovskiy, S. and Naumenko, M. (2020), "Competency-based approach as a methodological basis for improving officers training of the National Guard of Ukraine", *Asia Life Sciences*, vol.22(2), pp. 455-468.

Стаття надійшла до редакції 13.02.2023 р.